

Kometjägare passerar jorden

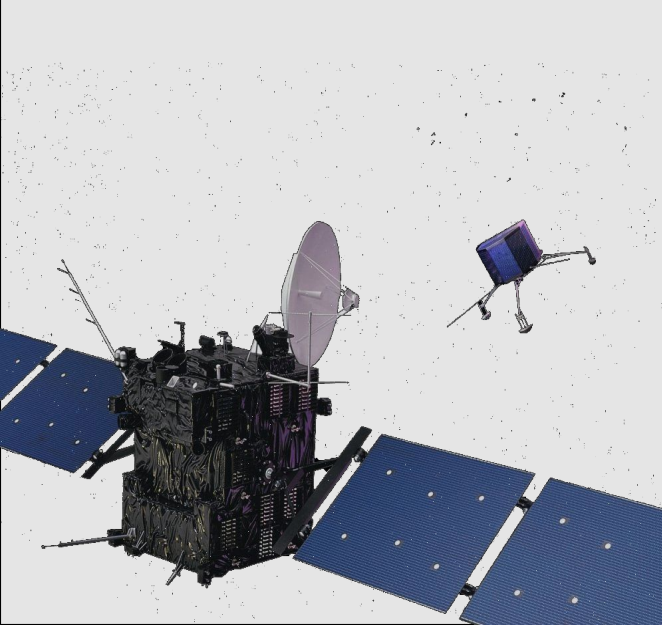
Tisdagen den 13 november klockan 21:57 svensk tid flyger den europeiska kometjägaren Rosetta förbi nära jorden. Ombord finns bland annat två svenska instrument. Samtidigt strålar kometen Holmes vackert på natthimlen, väl synlig i hela Sverige. Men Rosettas mål är en annan komet, som nås först år 2014.

Rosetta är en rymdfarkost från den europeiska rymdstyrelsen ESA, med målet att undersöka en komet på mycket nära håll och till och med sätta ned en liten landare på ytan av kometens kärna. Rosetta sändes upp i mars 2004, men för att kunna få tillräcklig fart för att kunna nå fram till sitt mål måste farkosten under sin tioåriga resa flyga förbi jorden tre gånger och Mars en gång. Nu är det dags för den andra jordpassagen.

Tisdagens förbiflygning sker på 530 mils höjd med en fart av 45 000 km/h. De båda svenska instrumenten från Institutet för rymdfysik (IRF) i Kiruna och Uppsala gör mätningar av jordens rymdomgivning under passagen. Rosetta styrs från den europeiska rymdkontrollen i Darmstadt.

Rosettas slutmål är kometen Churyumov-Gerasimenko, som inte kan ses på himlen just nu. Men sedan ett par veckors tid syns en annan komet bra från hela Sverige. Kometen Holmes förvånade genom att plötsligt öka kraftigt i ljusstyrka den 24 oktober, och kan sedan dess skådas i stjärnbilden Perseus, som nu står högt på himlen om kvällarna. I områden med gatubelysning kan man behöva en fältkikare för att se att skilja kometen från ljusstarka stjärnor, men ute på landet kan man med blotta ögat se den som ett luddigt men ljusstarkt moln utan den tydliga svans vi annars förknippar med kometer.

Den svenska forskningen med Rosetta stöds ekonomiskt av Rymdstyrelsen.

Kontaktinformation:

Anders Eriksson, forskare, Institutet för rymdfysik, Uppsala. 070-1713029, anders.eriksson@irfu.se

Hans Nilsson, forskare, Institutet för rymdfysik, Kiruna. 0980-79127, hans.nilsson@irf.se

Information och bilder från ESA:
<http://www.esa.int/>